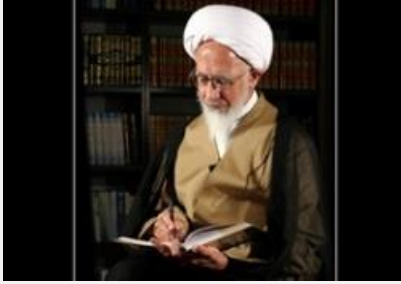

آیت الله جوادی آملی: حضرت فاطمه(س) حبل متین خداوند است

نوشتاری از آیت‌الله جوادی آملی به مناسبت شهادت حضرت فاطمه(س)...

نوشتاری از آیت‌الله جوادی آملی به مناسبت شهادت حضرت فاطمه(س)

وجود مبارک صدیقه کبرا فاطمه زهرا (سلام الله علیها) سیره و سنتی دارد که معرف هویت اوست؛ چون این ذات پر برکت همانند سایر ذوات قدسی همتای قرآن کریم‌اند و قرآن کریم عباراتی دارد، اشاراتی دارد، لطایفی دارد، و حقایقی؛ چه اینکه از امام حسین (علیه‌السلام) و امام صادق (سلام‌الله‌علیه) رسیده است که قرآن به چهار بخش تقسیم می‌شود، چهار درجه دارد: یک درجه‌اش برای توده مردم است به نام عبارات قرآن؛ برتر از آن اشارات قرآن است و والاتر از آن لطایف قرآن است و قله قرآن

حقایق قرآن است که مخصوص اناس است.¹ صدیقه کبرا هم که از ذوات قدسی عترت (علیهم‌الصلاة و علیهم‌السلام) اند، سیره و سنتی دارد که بخشی جزء عبارات آن سیره است، توده مردم از آن بهره می‌برند؛ بخشی مربوط به اشارات سیره آن حضرت است که خواص استفاده می‌کنند و بخشی مربوط به لطایف سیره و سنت آن حضرت است که اخص بهره می‌برند و بخشی مربوط به حقایق فاطمیه است که انبیا استفاده می‌کنند و دیگران طرف نمی‌زنند؛ بحث دوازدهم آن حضرت در حقیقت همانند بحث درباره قرآن کریم است.

صدیقه طاهره اهل بیت عصمت (علیهم‌السلام) سمان، آه بختة الف، قرآن کریم که حبل خداست، طناب ناگسستنی الهی است؛² این حبل و طناب را خدا نازل کرده است، لکن انزال قرآن همانند انزال باران نیست. این حبل را خدای سبحان نازل کرد یعنی آویخت؛ نه انداخت. آن طوری که قرآن نازل شده است باران نازل نمی‌شود و آن طوری که باران نازل می‌شود قرآن نازل نشده است. نازل کردن باران یعنی انداختن این قطره‌ها روی زمین. نازل کردن قرآن یعنی آویختن این طناب از بالا به زمین؛ چون قرآن حبل خداست و خدا این طناب را آویخت؛ نه انداخت، لذا از عبارات تا اشارات و لطایف و حقایق درجات این حبل است و هر کسی به اندازه علم و عملش می‌تواند در خدمت طناب الهی باشد. اهل بیت (علیهم‌السلام) و صدیقه کبرا (صلوات‌الله‌علیها) اینها حبل‌الله‌اند، حبل متین‌اند و حبل متین را خدا آویخت؛ نه انداخت؛ چون آویختن نه انداختن؛ رهبری قلوب اینها به دست خدای سبحان است اینها جزء اولیای الهی‌اند. به انسان کاملی

می‌گویند «هل الله» که در بخش علم و عمارت، هاسطه از ذات اقدس الهی فیض بگیرد. در ولی او باشد، در جوار او باشد، موالات داشتن متوالی بودن یعنی فاصله برقرار نشدن. چنین انسانی می‌شود ولی خدا که از ولی و جوار فیض الهی طرفی می‌بندد. در همان حدیث معروف ثقلین ذات اقدس الهی فرمود: این طناب «طرف بید الله تعالی»³ یک طرف این طناب یعنی قرآن به دست خداست؛ طرف دیگرش در دست شماست. پس مطلب دوم این شد که این بانو مانند سایر ائمه معصوم (علیهم‌السلام) حبل متین خدایند و این طناب را خدا آویخت؛ نه انداخت و یک طرفش به دست خداست؛ طرف دیگرش به دست مدهم است. در دسترس مردم است.

حضرت زهرا(س)؛ جامع کمالات علم و عمل، بخشی دیگر از آیات این است که اگر کسی با تقوا بود و منحرف نشد، فرشتگان بر او نازل می‌شوند «إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ»⁴.

حضرت صدیقه کبری (سلام الله علیها) جامع تمامی این مراحل کمالات علمی و عملی بود. اینکه در برخی روایات وجود مبارک امام صادق (علیه السلام) فرمود جبرئیل بر جده ما نازل می‌شد و مطلبی را با ایشان در میان می‌گذاشت در حالی که جبرئیل بر همه انبیا نازل نمی‌شد و تنها بر برخی انبیای برجسته وارد می‌شد، حال اینکه جبرئیل بر حضرت زهرا(سلام الله علیها) نازل می‌شد نشانه عظمت و جلالت و شکوه آن حضرت است.

اگر چیزی جزو شریعت و قوانین کلی باشد نزول فرشتگان در مورد این مسائل مخصوص انبیا است، اما اگر فرشته‌ای نازل شود در مدار شریعت دستور خاصی بدهد، مثلا فلان نماز را بخوان و یا فلان ذکر را بگو، این دیگر نیاز به نبوت ندارد چرا که حکم کلی نیست بلکه دستور خاصی نسبت به یک شخص است که اگر آن را بدون دستور خاص و به قصد قربت هم انجام بدهیم ثواب دارد، هر چه به قصد هدیه نیست.

بنابراین اگر در روایات آمده که امام صادق(علیه السلام) فرمود جبرئیل بر جده ما، فاطمه زهرا (سلام الله علیها) نازل شد و دو رکعت نماز به او یاد داد، این امر قابل قبول است زیرا این شریعت و حکم کلی نیست تا اختصاص به انبیا داشته باشد، بلکه این دسته خاص است که با اطلاقات عمومات هماهنگ است.

نفس و هلاکت؛ مصیبت، ننگ در شهادت حضرت زهرا(س)؛ آنگاه آن سوگنامه حضرت علی علیه السلام در هنگام شهادت همسرش فاطمه زهرا سلام الله علیها مشخص می‌شود. وقتی حضرت علی علیه السلام در مراسم تدفین و تجهیز بدن مطهر حضرت صدیقه طاهره سلام الله علیها، با پیامبر صلی الله علیه وآله گفت و گو می‌کند، به پیامبر صلی الله علیه وآله عرضه می‌دارد: سلام من و سلام دخترتان به حضور شما، یا رسول، از دخترتان بپرسید که این امت با من چه کردند و با او چه کردند؟ اینها توطئه کردند که هم مرا بکوبند و هم زهرا سلام الله علیها را حذف کنند! سنتنک انتنک بتضاف امتک علی هضمنا، همه جمع شدند که فاطمه را بکوبند.

فاطمه سنتنک، حبان، سقنقه؛ ننگ در مصیبت دسه‌گنامه حضرت زهرا(س)؛ حضرت زهرا(س) علاوه بر وصیت‌های شفاهی به امام علی(ع) به صورت کتبی نیز وصیت نامه نوشتند که امام وقتی وارد خانه

شدند و صديقه طاهره(س) را در حال شهادت ديدند زير بالش ايشان اين وصيت را يافتند. لذا بزرگترين مصيبت اين بود كه نگذاشتند مقام واقعي و حقيقي صديقه طاهره مشخص شود.

1 بحارالانوار، ج ۷۵، ص ۲۷۸؛ قال الصادق (عليه السلام): «كتاب الله عزوجل على أربعة أشياء على العبارة والإشارة واللطائف والحقائق؛ فالعبارة للعوام والإشارة للخواص واللطائف للأولياء والحقائق للأنبياء». اين روايت از امام حسين (عليه السلام) نيز وارد

شده است. ۱. ك: جامع الأخفاء، ص 41
2 ارشاد القلوب، ج ۲، ص ۳۰۵؛ قال رسول الله (صلى الله عليه وآله وسلم): «... كتاب الله الثقل الأكبر حبل ممدود من السماء الى

الارض، سبب نأديكم ه سبب بيد الله عزوجل».

3 بحارالانوار، ج ۲۳، ص ۱۰۹

4 سهة فصلت آية 30

5 نهج البلاغه خطبه 202